

TÉMA MĚSÍCE

CO NÁS ČEKÁ A NEMINE

foto Petra Hajská

V minulém zpravodaji jsme se ohlíželi dozadu, teď bychom mohli naopak pohlédnout do blízké budoucnosti. A vůbec nebude potřeba křišťálová koule, stačí sáhnout do zásobníku projektů, které si zastupitelé obce schválili jako svůj Program pro Líbeznice 2022–2026. Zkusme tedy něco vylovit...

Již při sestavování rozpočtu pro rok 2024 se vedla diskuse nad tím, co bude z hlediska investic prioritou nadcházejícího roku. A hlavně kolik finančních prostředků si obec bude moci dovolit uvolnit na plánované investiční akce. Ačkoli rok 2023 se v médiích nesl ve znamení špatných zpráv – vysoká inflace, skoro nulový hospodářský růst, vysoké ceny energií –, pro líbeznický rozpočet to nedopadlo vůbec zle. „Během roku byly jisté náznaky, že obec získá vyšší příjmy, než byl plánovaný rozpočet,“ říká starosta obce Jan Havlíček, „a konec roku to skutečně potvrdil. Na základě těchto skutečností jsme zahrnuli do rozpočtu investiční výdaje ve výši 23,8 milionu. V roce 2024 to sice nebudou výdaje na stavby či rekonstrukce ulic, ale především na projektovou dokumentaci úpravy místních komunikací a také na dokončení dokumentace pro rekonstrukci celé budovy čp. 142 v Martinově ulici, která obsahuje i vestavbu pěti bytů do podkrovní. V neposlední řadě je v rozpočtu počítáno s částkou více než 7 milionů na nákup pozemků pod zeleným pásem mezi ulicemi Hovorčovická a Měšická,“ představuje některé plánované projekty starosta obce.

Zda se po mnoha letech jednání podaří pozemky do vlastnictví obce získat, by mohlo být jasné během jara. Co je však jasné už teď, je dokončení projektové dokumentace na změnu využití území v této lokalitě. Zároveň budou zahájeny projekční práce pro povolení vodních staveb. „Nejedná se o žádné přehrady ani úpravy vod, ale podle vod-

ního zákona i malé tůňe, jezírka či mokřady jsou vodohospodářskými objekty a musí mít stavební povolení,“ vysvětluje koordinátorka obecních projektů Ludmila Červínová. „Touto částí zeleného pásu protéká Líbeznický potok, tak proč nevyužít vodu, která by jen tak bezcílně otekla Mratínkou do Labe, k vytvoření přírodních vodních prvků. Návrh, který vznikl po připomínkách správců toku, by dodal zelenému pásu kolem Líbeznice zase vyšší úroveň,“ dodává Ludmila Červínová.

VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ SE ZELENÁJÍ

Zelenomodrá nebo modrozelená infrastruktura se prolíná našim životem a propléta se všemi sdělovacími prostředky jako barevná nit. Tak proč toto vlákno neprotáhnout i Líbeznicemi. Místa je tu spousta. Třeba veřejná prostranství. Jak zmiňuje obecní architektka Zuzana Freiheit v rozhovoru, který naleznete v tomto čísle zpravodaje, i tyto části obce zasluhují pozornost. A právě proto vznikla studie na úpravu prostranství u bytoven mezi ulicemi Na Mýtě a Měšickou. Jenže v rámci zpracovávání projektové dokumentace se zjistilo, že původně jednoduchá

SLOVO STAROSTY

Milí sousedé,

když jsem na podzim roku 2022 souhlasil s tím, že převezmu uvolněné místo předsedy Svazku obcí Pod Beckovem, činil jsem tak především z následujících důvodů. Projekt svazkové školy pro celkem 810 žáků s pracovištěm v Bašti a Měšicích, který je založen na meziobecní spolupráci šesti členských obcí svazku, je nesmírně důležitý pro samotné Líbeznice. Naše líbeznická škola je již za hranici svojí kapacity, což neprospívá samotné výuce. Doprava dětí do a ze školy zase neúměrně zatěžuje okolí školy. Výstavba nové školské kapacity je proto nesmírně důležitá nejen pro celý náš společný školský obvod, ale i pro samotné Líbeznice. I když nové budovy školy nevzniknou na území naší obce, jejich význam pro Líbeznice je zásadní.

Od mého zvolení předsedou svazku nás provázelo mnoho komplikací. Potýkali jsme se s masivním nárůstem cen stavebních materiálů, v důsledku čehož se zásadně změnil rozpočet celého projektu. Ze svazku vystoupila obec Nová Ves. Řešili jsme splnění podmínek pro dotaci od Ministerstva školství a poskytnutí úvěru pro zajištění celého financování. Museli jsme v zadávacím řízení vybrat zhotovitele.

Teď v únoru jsme oficiálně předali staveniště pro výstavbu svazkové základní školy v Bašti společnosti CLE-SMP pro výstavbu školy v Bašti (CL-EVANS, s. r. o., a SMP Construction, a. s.). Začíná tím stavba větší části celého projektu – výstavba školy pro 540 žáků s vlastní tělocvičnou, kuchyní a jídelnou, která by měla přijmout první žáky již ve školním roce 2025/2026. Náklady na výstavbu činí 353 mil. Kč bez DPH a financování stavby je zajištěno dotací od Ministerstva školství a úvěrem od Komerční banky. Za úvěr svazku ve výši 162 mil. Kč ručí jednotlivé členské obce svazku. Všem starostkám a starostům svazkových obcí, jakož i zastupitelstvům těchto obcí patří velké poděkování.

Uvědomuji si, že harmonogram výstavby školy v Bašti je velmi napjatý. Nevíme, co nás na stavbě vše potká. Školu však potřebujeme mít v provozu v září 2025 alespoň pro první třídy a o splnění tohoto termínu budeme se zhotovitelem usilovat. Tady ale nestačí jen školu postavit. Musíme ji i personálně obsadit a nastavit všechny potřebné procesy. Vytváříme zde úplně nový školský subjekt se vším všudy. Současně vybíráme zhotovitele i pro druhou část projektu, kterou je škola v Měšicích s kapacitou 270 žáků a rovněž s vlastní tělocvičnou, kuchyní a jídelnou. Lhůta pro nabídky v zadávacím řízení by měla skončit v průběhu března.

V právě probíhajícím školním roce má líbeznická škola celkem devět prvních tříd, z nichž pouze dvě jsou v samotných budovách školy. Zbýlých sedm máme umístěno v náhradních prostorách v Líbeznicích, Měšicích, Bašti, Kojeticích a Nové Vsi. Opět se zde jedná o ukázkový příklad fungující meziobecní spolupráce. I pro školní rok 2024/2025 budeme potřebovat prostory mimo líbeznickou školu. Tyto další prostory se podařilo zajistit v Měšicích v bývalé tělocvičné budově zámku, v Kojeticích v soukromé škole Citadela a v Líbeznicích v budově Jedu Edu v ulici Na Zvonici. Měli bychom tak být opět schopni přijmout všechny prvňáky z našeho školského obvodu.

Přeji vám co nejvíce důvodů k úsměvům.

Pokračování na straně 3

OBCNÍ ARCHITEKT POMÁHÁ ZLEPŠOVAT KVALITU PROSTŘEDÍ OBCE

Ing. arch. Zuzana Freiheit vykonává funkci obecního architekta Líbeznic přes dva roky. S Líbeznicemi však spolupracuje mnohem déle. Nejprve v ateliéru M1 Architekti pracovala na některých obecních projektech, jako je rekonstrukce obecního úřadu, areál Duhovka nebo tělocvična. Ještě v ateliéru M1 zpracovala současný územní plán, jeho navazující změny už píše jako samostatně činná architektka. Jako obecní architektka posuzuje jednotlivé stavební záměry a hledá pro obec nejhodnější řešení.

Začněme územním plánem obce, od kterého se vše odvíjí. Můžete stručně popsat, jaké jsou hlavní cíle současného územního plánu? Co považujete za nejdůležitější?

Hlavním cílem územního plánu je umožnit koncepční, předvídatelný a dlouhodobě udržitelný rozvoj obce.

Za nejdůležitější rys územního plánu považuji to, že stanovuje hranice. Hranicí mezi obcí a krajinou je postupně realizovaný okružní park. Chrání obec před nepříznivými vlivy nadřazené liniové infrastruktury a chrání krajinu před nepromyšleným rozrůstáním obce.

Hranicí mezi starým a novým je vytyčení jádra obce. Zachované struktury původních vesnických domků je dopřána zvláštní péče.

A nakonec územní plán rozlišuje mezi veřejnými a soukromými stavbami. Přičemž těm veřejným je dáno mimořádné postavení, ale zároveň jsou na ně kladeny výrazně vyšší nároky.

Jak územní plán ovlivňuje individuální stavební projekty?

Nastavuje jasná pravidla, například povolenou funkci, zastavitelnost pozemku nebo maximální výšku objektu. Zároveň obsahuje i měkký požadavek, jako je respekt k měřítku okolní zástavby a – v jádru obce – i dodržení venkovského výrazu.

Konkrétní výstavba by měla být vždy výsledkem snahy vyvážit soukromé a veřejné zájmy. Můžete říct, jaká kritéria uplatňujete při posuzování stavebních záměrů?

Soulad s platnými normami a předpisy kontrolují i příslušné orgány. Žádný z nich ale neposuzuje to nejdůležitější hledisko, kterým je celková kvalita záměru a to, jak zapadá do svého specifického kontextu. Právě na to se soustředím.

Například teď se vede jednání o vzniku nákupního centra při severním nájezdu na obchvat. Tady se s výborem pro rozvoj obce zaměřujeme hlavně na to, aby byl areál příjemný pro všechny své uživatele. Aby k němu vedly i pohodlné pěší trasy. Aby zde bylo kde spočinout, s čímž souvisí důraz na řešení zeleně. Aby cesta k zaparkovanému autu byla bezpečná, i pokud kromě vozíku s nákupem máte na starost třeba dvě divoké děti. Obec si také vymínila možnost zasahovat do složení nájemců, aby neohrozili už zavedené líbeznické podniky a veškerý život se z obce nevytratil do nákupního centra. Kromě toho se zasazujeme o přívětivé architektonické řešení vlastní budovy nákupního centra.

Nejčastěji samozřejmě posuzujeme projekty soukromých rodinných domů. Právě zde je třeba nejcitlivěji vážit právo stavebníka postavit dům dle svých představ a veřejný zájem. V důsledku ale naše jednání vedou ke zvýšení kvality architektonického výrazu domu a trůfám si tvrdit, že v mnohých případech se zlepšila i užitná hodnota. Také bych chtěla zdůraznit, že i když Líbeznice posuzují záměry přísněji než většina obcí, nedělají to z nějaké libovůle členů výboru nebo obecní architektky. Je třeba si uvědomit, že i soukromé domy jsou součástí veřejného prostoru. Vymezují ho a z velké části utvářejí jeho charakter. Obec tedy funguje jako ga-

rant postupného zlepšování kvality veřejného prostoru a uchování genia loci obce.

A jaká kritéria při posuzování záměrů pro stavby a rekonstrukce rodinných domů uplatňujeme? Přístup se liší v jádru obce a mimo něj. V podstatě ale platí, že vždy dbáme na to, aby stavby držely měřítko zástavby ve svém okolí. Nejen co se týče výšky, ale aby jejich celkové proporce byly přiměřené. A samozřejmě aby některý aspekt navrhované stavby neohrožoval využívání veřejného prostoru.

Jaký je váš pohled na Líbeznice?

Líbeznice nebyly obdařeny dechberoucí krajinou ani mimořádně pitoreskní zástavbou. Mají ale jednu velkou výhodu – už po mnoho volebních období má obec na radnici týmy, které udržují kontinuitu a dobře hospodaří. Nejen ekonomicky, ale mají i vizi rozvoje. A kromě toho je zde velmi bohatý spolkový život. Tyto dva jevy činí z Líbeznic jednu z nejlépe se rozvíjejících obcí v republice. Dělá mi velkou radost, že zrovna této obci mohu sloužit jako obecní architektka.

Co se podle vás v Líbeznicích podařilo a v čem máme rezervy?

Nejzářivějším úspěchem Líbeznic jsou všechny ty veřejné stavby opravené nebo postavené převážně na základě architektonických soutěží a získávající ocenění. Tím jsou Líbeznice známé a dáváme za vzor na architektonických konferencích. Neméně podstatné je, že Líbeznice nezapomínají ani na základy. Jednoduše řečeno, je nutné mít nejdřív hotovou kanalizaci, než začnete stavět nové hasičské zbrojnice.

V čem vidím rezervy – samozřejmě že v obci jsou ještě místa, která by zasloužila přestavbu. Ta ale vidím jako prostor pro budoucí rozvoj, který se dřív nebo později realizuje. Hlavní slabinou Líbeznic je

doprava. Jak tranzitní, tak místní. To je ale problém, který obec může řešit jen ve velmi omezeném rozsahu.

Co ze své pozice považujete za největší výzvu?

Rozpoznat, co je pouze můj osobní vkus (a tím se neřídit) a co je objektivní požadavek hájící zájem obce. Najít správnou míru mezi ochranou veřejného zájmu a respektem k soukromému. A nakonec vždy dojít k řešení přijatelnému pro stavebníka i obec.

A v čem vidíte hlavní přínos obecního architekta?

Obecně řečeno, města, která mají svého městského architekta, se rozvíjejí lépe. Nejzářivějším příkladem je Litomyšl, kde městská architektka působí už od devadesátých let.

Jako obecní architektka konzultuji s obcí její rozvoj z architektonického a urbanistického hlediska. Mým cílem je radit tak, aby velká i malá rozhodnutí postupně vedla ke zlepšování kvality prostředí obce.

Jak se díváte na udržitelný rozvoj obce?

Rozvoj musí být udržitelný. Jinak to není rozvoj, ale úpadek.

Co byste vzkázala současným i budoucím stavebníkům?

Konzultujte svůj záměr s obcí už v nejrannějších fázích. Vyhnete se tím riziku přepracování projektu pro stavební povolení.

Děkuji za rozhovor.

Jan Havlíček

Ing. arch. Zuzana Freiheit

foto archiv -zf-

Dokončení ze strany 1

věc – úprava ploch pro pěší, pro parkování, výsadba stromů i celková úprava zeleně – vůbec jednoduchá není. Právě voda se ukázala jako velká komplikace. „I zde měl vzniknout projekt v zelenomodrém duchu, kdy dešťová voda měla sloužit k zavlažování celého území,“ přibližuje starosta obce Jan Havlíček. „Jenže zasakování v zeleni se ukázalo jako nevhodné, protože podkladní vrstvy nejsou propustné a voda by se hromadila na povrchu v podobě louží. Projekt se musel upravit o odvodnění směrem ven z území.“ A najednou byl modrý prvek projektu pryč. „Od samého začátku projekčních prací jsme věděli, že s rekonstrukcí této části obce můžeme začít jen s pomocí dotačního titulu z evropských peněz,“ popisuje místostarosta obce Michal Doubava a pokračuje, „projektanti dostali za úkol nalézt řešení, které by bylo v souladu s požadavky programu „Zelená infrastruktura“. A to se ukázalo jako velmi komplikované.“ Jedním z podkladů žádosti o dotaci je souhlasné stanovisko Agentury ochrany přírody a krajiny (AOPK). Už samotný název orgánu se úplně nehodí do zastavěné části obce, do prostranství mezi bytovými domy. O stanovisko bylo přesto požádáno, a to po konzultacích nad úpravami projektu v souladu s požadavky orgánu ochrany přírody.

Stejný dotační titul chce obec využít na místo jen trochu vzdálené od bytovek a tím je park pod školou. „Ve spolupráci se zahradními architekty, zá-

stupci školy i obce vznikl nevhodný projekt s názvem Didaktická zahrada v Líbeznících. A ten se naopak hodnotitelům z AOPK velmi líbil. Aby také ne,“ říká s úsměvem Ludmila Červínová. „Využit veřejné přístupné místo nejen k odpočinku, ale i ke vzdělávání, zvláště nachází-li se kousek od školy, nebyl vůbec špatný nápad. Plocha o velikosti necelých 2 500 m² převážně svažitého terénu je rozdělena do dvou pater, která by mělo propojit pobytové schodiště. Na severní ploše těsně před školou vzniknou dvě pobytové partie stíněné stromy pro příjemné posezení, ale i pro možnou výuku. Plocha bude doplněna dvěma barevnými mapami z materiálu EPDM neboli tartanu.

DIDAKTICKÁ ZAHRADA

Na současné asfaltové ploše vznikne bludiště, velká šachovnice nebo sluneční hodiny. Jižní část parku bude osázena trávnikem a rozdělena keřovými výsadbami na několik pobytových ploch. Jednou z nich je zastřešená venkovní učebna, dvě plochy zpevněné kamennou dlažbou se zatravněním, místo s velkou kruhovou lavicí, vyhlídková dřevěná plošina okolo stromu nebo geologická stezka, která se táhne po celé jižní hranici parku. V celém parku budou umístěny herní prvky sloužící zároveň ke vzdělávání jako akustické paraboly a potrubní telefon, na kmenu z tvrdého dřeva si návštěvníci budou moci vyzkoušet dendrochronologii a na mnoha ba-

lančních prvcích také svoji obratnost. A po jejich překonání si užít odpočinek v houpací síti či u piknikového setu,“ představuje některé ze zásadních prvků nového parku koordinátorka obecních projektů.

Pokud by se podařilo obdržet dotaci alespoň na jednu přestavbu veřejného prostranství, získat pozemky pod zeleným pásem o rozloze 2,1 hektaru a mít dokončenu projektovou dokumentaci na rekonstrukci dalších místních komunikací i bytového domu v Martinově ulici, investiční plán na letošní rok by byl skoro splněn. Skoro? No ano, malé zatemnění v mé mysli by opominulo rozsvícení cesty na Mratínce. „Koncem jara by měl být dokončen projekt včetně stavebního povolení. Pak vysoutěžit zhotovitele a můžeme začít stavět. Konečně bude i tato tolik navštěvovaná část obce při procházkách daleko přívětivější,“ říká místostarosta obce Michal Doubava.

„A zapomenout nesmíme ani na investice Svazku obcí Pod Beckovem, jehož jsou Líbeznice členem,“ říká předseda svazku a zároveň starosta Líbeznic Jan Havlíček. „V souladu se smlouvou o dílo jsme vyzvali zhotovitele k převzetí staveniště pro výstavbu školy v Bašti a na jaře by měla být stavba v plném proudu.“

Po mnoha letech příprav projektu výstavby nových školních budov pro 810 žáků můžeme touto optimistickou zprávou investiční téma uzavřít.

-IČ-

TÉMA

LÍBEZNICKÝ PLES

„Dnes je dnes a dnes je ples,“ zpívá ve svém slavném plesovém marši Richard Müller. To „dnes“ bylo v Líbeznících v sobotu 13. ledna 2024, kdy se v hale v ulici Na Chrupavce konal tradiční Líbeznický ples. Byl to vůbec první ples sezony, neboť původně plánovaný Zahajovací ples byl pro malý zájem zrušen. I z toho důvodu byl zájem o ples veliký a plný a krásně vyzdobený sál multifunkční haly kolem půl deváté přivítal starostu obce Jana Havlíčka, který ples zahájil. Pak již dostal prostor orchestr, letos k tanci a poslechu zahrál Septet Plus Orchestra Dalibora Kaprase. Toto hudební těleso vystoupilo v Líbeznících vůbec poprvé, účastníci plesu tak mohli vyslechnout muzikanty, kteří dříve působili v Orchestru Karla Vlacha a hráli či hrájí kromě plesů například pro Marii Rottrovou, Moniku Absolonovou nebo Dashu. Jak je v Líbeznících zvykem, taneční parket se zaplnil ihned po zaznění prvních tónů, a tak polka střídala waltz, ten střídal valčík, valčík střídala mazurka, přidalo se i blues a tanečníci si pobyt na parketu celý večer užívali. Na každém správném plesu nemůže chybět předtančení. O to líbeznické se postarala Taneční škola Dany Gregorové. Starší

žákyně předvedly balet s názvem *Piano concerto*, mladší žákyně moderní tanec *Mysterious* a všechny dohromady pak premiéru vystoupení *Show* ve stylu show dance. Všechna tři vystoupení vyvolala v sále bouřlivý aplaus.

Další nedílnou součástí plesu je tombola. Děkujeme všem, kdo do tomboly přispěli cenami, i těm, kdo si koupili lístky. Celkem se podařilo vybrat 28 tisíc korun, které poputují na charitativní účely, s největší pravděpodobností na pomoc českým dětem.

Ples rychle plynul, tanečnicků na parketu pomalu ubývalo, chlebičky rychle zmizely, a tak byl pomalu čas na rozloučení. To nastalo kolem jedné hodiny, kdy Septet Plus Orchestra zahrál poslední skladbu a sál se začal pomalu vyzprazňovat. Dle ohlasů si ples všichni užili. Sluší se poděkovat všem organizátorům, kteří se na přípravě a realizaci plesu podíleli, a těšit se na plesy další.

Přijměte tedy srdečné pozvání na skautský Námořnický bál, který se uskuteční 9. března 2024, nebo Spolkový ples 4. května 2024. Jsou známy již i termíny plesů pro příští rok, a to Zahajovací ples 23. listopadu 2024 a Líbeznický ples 18. ledna 2025. Těšíme se na viděnou a hojnou návštěvu.

-na-

foto Jana Idjerová

JAK SE RODIL MODROOČKO

Na konci minulého školního roku jsme se dozvěděli, že se s námi paní učitelka Naďa Novotná chystá nacvičit muzikál *Kocourek Modroočko*. Ti, kdo se zapojili, dostali scénář a roli. Po letních prázdninách jsme se sešli a dozvěděli, jak to tedy bude. Někomu z nás byla změněna role a také jsme zjistili, že budou hrát jenom samé holky.

Nejdříve jsme mívaly jednotlivé zkoušky obrazů. Byly jsme na nich docela zmatené, ještě jsme se „nevžily“ do svých rolí. Každá jsme měly jinou představu než druhá a hlavně než paní učitelka. Potom jsme měly první víkendové soustředění v zušce. Setkaly jsme se s dívkami z tanečního oboru, které postupem času také získaly své výrazné role, a s jejich paní učitelkou Sophií Kereškové. Ony nás učily choreografie k písním. Nakonec se tance, které jsme tančily po celém sále ZUŠ, smršly na tance, které se sotva vejdu na pódium v sále. Na dalším soustředění jsme si „postavily“ jeviště a zkoušely mezi nástěnkami s obrazy Československa, které zbyly v kabinetu od výstavy k výročí republiky v roce 2018.

Žáci výtvarného oboru nám vyrobili kulisy a loutky. Pan učitel Šťastný s námi nahrál podklad pro nejdůležitější píseň v muzikálu „Kočičí jazz“ a vlastně i k ostatním písním, které jsme zpívaly na živo. Paní učitelka Žižková nás líčila a česala. Tetička paní učitelky Novotné nám ušila kostýmy, jenže protože některé z nás po půlroce vyrostly, musely se ještě nechat přesešit od kolegyně paní Novotné z ND. A pokud nám nebyly ani ty upravené kostýmy, přešivala nám je paní učitelka rovnou na nás nebo jsme to prostě musely vydržet. Jednou, když už byly kostýmy hotové a my jsme byly nalíčené, přišli k nám žáci výtvarného oboru a fotili nás, aby se mohli učít fotit a abychom my měly památku.

Nastal den, kdy jsme si jely zkusit představení do Divadla K. Hackera, ve kterém jsme ho později hrály.

Hlediště nebylo moc velké a jeviště se nám zdálo být ještě menší než to, které jsme měly na zkouškách v zušce. Na pódium jsme si zvykly hned, akorát vzdálenost mezi ním a sedadly pro diváky byla poněkud malá a scény, ve kterých nám visí nohy z jeviště, byly obávanější než dříve. Po skončení zkoušky v divadle nám paní učitelka řekla, že nám to šlo, a dokonce následující zkoušku v divadle zrušila!

Týden nato jsme měly generální zkoušku, která nebyla špatná. Některé obrazy jsme zkoušely ještě jednou, ale nakonec to bylo v pořádku. Druhý den po generální zkoušce jsme měly představení, které se nám prý povedlo. Před začátkem jsme měly velkou trému, tak jsme si navzájem drtily ruce. Během představení nás některé reakce diváků potěšily, ale i znervóznily. Někdy nám i vypadl text, ale snažily jsme se to napravit. Po skončení nám malé děti přišly dát květiny a bombony a starší diváci dali kytice svým spolužačkám, které účinkovaly. Naše učitelky samozřejmě dostaly také dárky. Byly jsme rády, když už jsme si mohly sundat kostýmy. Byly jsme totiž celé zpocené a bylo nám vedro.

Večer nás čekalo další představení, na které přišli naši rodiče, sourozenci a přátelé. Po jeho skončení jsme šly s paní učitelkou do divadelní kavárničky, daly si dětské šampaňské a malé větrníčky. Všechny jsme se navzájem pochválily a podle reakce publika bylo za co.

Jsmo rády, že už je to za námi. Ale kdyby to nebylo, neměly bychom takovou zkušenost, zážitek a hlavně bychom se nepoznaly.

Pokud jste se nemohli podívat na naše představení, můžete nás vidět i na pravidelných koncertech v Základní umělecké škole v Líbeznicích (www.zslibeznice.cz/pripravujeme), na které je vstup zcela zdarma a kam vás srdečně zveme. Účastníme se také soutěží, kde se nám většinou daří. Můžete se k nám i přidat. Pokud je vám víc než pět a ještě nejste dospěláci, zkuste jarní talentovky.

U nás není nuda, paní učitelka nám vždy něco pěkného vymyslí!

*Berta Šandová
foto archiv ZŠ*

BEZOHLEDNOST

Velkou míru bezohlednosti a arogance projevují někteří řidiči v ulici Dobrovského, před základní školou v Líbeznicích.

Na přilehlém parkovišti jsou vyhrazena čtyři místa pro vozidla označená parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením. Tato místa jsou řádně označena vodorovným i svislým dopravním značením. Přesto obecní policie v prvních třech týdnech v lednu řešila hned deset řidičů, kteří dopravní značky nerespektovali.

Dopravní přestupek samozřejmě někdy spáchá skoro každý, ale respektováním vyhrazeného stání pro invalidy je projevem slušnosti, ohleduplnosti a lidskosti. Rozum však zůstává stát nad argumenty některých řidičů jako „jsou tu ještě další tři místa pro invalidy, já si jen vyzvednu dítě, nestojím tu dlouho“. Společným jmenovatelem skoro všech pokutovaných je, že se jedná o ženu v luxusním SUV.

Na nerespektování shora uvedeného ustanovení pamatovali i naši zákonodárci. V příkazním řízení musí strážník dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod. 11 zákona č. 361/2000 Sb. uložit na místě pokutu 2 500–3 500 Kč. Ve správním řízení pak

sankce činí 4 000–10 000 Kč. Přestupek je dále ohodnocen dvěma trestnými body do bodového hodnocení řidiče.

ZMĚNA DOPRAVNÍHO ZNAČENÍ

Dopravní situace v okolí líbeznické školy je zejména v ranních hodinách složitá. Kritická situace však byla v ulici Dobrovského. Touto ulicí se dalo pohodlně projet z ulice Nádražní až ke škole a zpět. Zkratkou využívali rodiče z okolních obcí, kteří dováželi své děti přímo ke škole. Tímto se z ulice, která se nachází v lokalitě obytné zóny, stala každé ráno obousměrná dálnice, kde projely vyšší desítky vozidel. Při vyhýbání se vozidla najížděla těsně ke vchodům domů a nebylo zde možné bezpečně vyjít z domu nebo se pohybovat na ulici.

Na základě podnětů od občanů z dané lokality se vedení obce touto problematikou zabývalo. Obec poté nechala zpracovat dopravní studii, která vychází z přesného měření toku dopravy v dané lokalitě a možných dopadů na okolní ulice nebo situaci přímo u školy.

Dopravní studie, která obsahovala několik návrhů řešení, byla představena 19. září 2023 zástupcům rezidentů z ulice Dobrovského. Po diskusi s rezidenty a zhotovitelem dopravní studie byla jako nejvhodnější varianta vybrána jednosměrná ulice, kdy nebude možné od ulice Nádražní projet ke škole a v poslední části ulice Dobrovského bude směr ke škole umístěna dopravní značka B2 – zákaz vjezdu všech vozidel. Ve směru od školy pak bude umožněn odjezd vozidlům umístěním dopravní značky IP 4a – jednosměrný provoz. V Nádražní ulici v obou směrech bude osazena dopravní značka s vyznačením komunikace, kde nelze v jízdě dále pokračovat.

Navrhané dopravní opatření bylo následně schváleno dopravním inspektorátem PČR, odborem dopravy MÚ Brandýs nad Labem a v polovině ledna 2024 bylo dopravní značení nainstalováno odbornou firmou.

Po necelém měsíci je doprava v dané lokalitě o poznání klidnější a zejména v ranních hodinách nedochází k nebezpečným situacím, k čemuž přispívá i přítomnost obecní policie.

Dopravní značku B2 – zákaz vjezdu všech vozidel – v ulici Dobrovského jsou povinni respektovat všichni účastníci silničního provozu, včetně rezidentů, kteří bydlí přímo v dané ulici a vyjíždějí ze svého domu.

Rudolf Sedlák

HOSPIC TEMPUS

HOSPIC TEMPUS slaví sedm let
od vzniku organizace

SETKÁNÍ S POZŮSTALÝMI

dne 13. března 2024 v CurkLenka,
Mělník, Českolipská 1095/24

Na tento den jsme v rámci výročí vzniku organizace naplánovali setkání s rodinami, kterým jsme pomohli s péčí a doprovodem blízkých na jejich poslední cestě. Tyto rodiny budeme osobně kontaktovat. Všichni jsou srdečně zváni na malé komorní posezení s paní ředitelkou a celým týmem.

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

ve dnech 14. a 15. března 2024
od 14 do 16 hodin na adrese organizace
Mělník, Bezručova 108

Při příležitosti sedmi let vzniku neziskové organizace HOSPIC TEMPUS, z. s., bychom vás rádi pozvali do sídla společnosti. Naše dveře budou otevřené pro každého, kdo se zajímá o možnost, jak pečovat o své blízké v domácím prostředí na sklonku života. Zeptat se můžete na cokoli, co vás zajímá ohledně péče a podpory, budete mít možnost prohlédnout si kompenzační pomůcky. Během setkání vám bude k dispozici ředitelka organizace Mgr. Dita Brezová-ková a kvalifikovaný tým.

Co můžete očekávat od domácí hospicové péče?

Odbornou zdravotní péčí dostupnou pro naše klienty 24 hodin denně. Sociální pracovnice poskytnou

základní sociální poradenství a pomoc s vyplněním požadavku na příspěvky. Pečovatelky odlehčovacích služeb pomohou s hygienou a péčí o klienty, aby si pečující osoba mohla zařídit potřebné osobní záležitosti, odpočinout si. V případě potřeby využít služby psycholožky nebo duchovního. Hospic také disponuje půjčovním nových kompenzačních pomůcek prioritně pro hospicové klienty.

Co je cílem této služby?

Ukázat a nabídnout rodinám možnost, jak své blízké dočkat ve svém domácím prostředí a zajistit jim tak důstojný a laskavý konec života. Připravujeme i další kulturní a vzdělávací akce s cílem zvýšit povědomí o možnosti využití domácí hospicové péče.

Chcete se dozvědět více?

Rádi vám poskytneme další informace o domácí hospicové péči či samotných odlehčovacích službách na telefonu 720 557 554 nebo navštívte naše stránky www.hospictempus.cz.

Máte zájem podpořit domácí hospicovou péči?

Dává-li vám smysl naše práce, můžete nás podpořit přímo na účet organizace 115-4273410257/0100. Jestliže jsou nám známé údaje o darující osobě či organizaci, zasíláme potvrzení o daru.

*Za tým spolku HOSPIC TEMPUS, z. s.,
Jana Kučerová, DiS. – sociální pracovnice*

HISTORICKÉ OKÉNKO

PÉČE O PRÁDLO A PRADLENA

Jednou ze základních ženských prací a chloubou dobré hospodyně bývala péče o čistotu oblečení a ložního prádla. Prádlo muselo být bílé jako „labuť“ či padlý sníh a nažehlené „jako karty“.

Používané materiály na ložní prádlo a oblečení bývaly tradičně ze lnu, bavlny, vlny ovčí nebo králíčí (angorské), hedvábí a od 20. století ze syntetických vláken. Umělé materiály nebo vlna a hedvábí měly specifické nároky na údržbu, vyžadovaly nižší teplotu na praní včetně žehlení a šetrnější zacházení. Běžné domácnosti praly prádlo doma, zámožnější využívaly placených pradelen, většinou žen z chudších rodin, které si praním přivydělávaly.

V Líbeznících nebylo zvykem, pravděpodobně již od 19. století, prát na potoce, kde by ženy tloukem prádlo praly a tím špínu vlastně vytloukaly, nicméně zřejmě podle takovéto činnosti se „očista“ prádla nazývala praním. Významným vynálezem a pomocníkem se stala valcha, na níž se podle některých zdrojů pralo od 18. století. Používala se ještě ve 20. století. Bývala dřevěná, kamenná, skleněná nebo kovová.

V LÍBEZNÍCÍCH SE NA POTOCE TLOUKEM NEPRALO

Součástí venkovských domů byly od počátku 20. století pradelny, zvláštní zděné místnosti, často i samostatně stojící při domě, s vyžděným topeništěm, do kterého byl zabudován kovový kotol, obvykle odnímatelný, aby mohl být při zabijačkách nahrazen „zabijačkovým kotlem“ (ten se pak využíval na ohřev vody, vaření masa a jitrnic). Dalším vybavením pradelny byla plechová vana nebo dřevěné necky, valcha, pádlo, dřevěný kopist, struhadlo na jádrové mýdlo, dřevěné kolíčky a bavlněné šňůry, zásoba jádrového mýdla, šmolky, škrobu a sody. Pokud v domě pradelna nebyla, hospodyně prala v sednici a vyvažovala v hrnci na kamnech. V létě se přepíralo venku na dvorku, kde se daly dvě židle proti sobě, na ně se položily dřevěné necky s teplou vodou a mýdlem a do nich se vložila valcha. Ve většině zdejších domů v podstatě až do počátku druhé poloviny 20. století chyběly koupelny a jejich funkci spokojeně nahrazovala pradelna.

V polabské krajině, téměř odlesněné, byl velký problém s dostatkem dřeva na topení (muselo se s ním šetřit), které bylo nezbytné nejenom pro praní, ale hlavně pro každodenní vaření. Nejbližší les Beckov byl panskou oborou. Situace s nedostatkem otopu se zlepšila, až když se uhlí a dřevo dalo nakoupit u místních obchodníků s uhlím a dřevem. Po znárodnění bylo možné dřevo objednat i s dovozem v uhelných skladech při nádraží v Měšicích.

Vyváření prádla v kotli

Pokud se prádlo vyvářelo doma v hrnci na kamnech, hospodyně současně využívala příležitost, že se topilo od rána, a v ten den se vařila jídla jako hrách. Ty hospodyně, které praly v pradelně, nevařily. Tradičním dnem v týdnu, kdy se pralo, bylo pondělí, říkávalo se „v pondělí perou hospodyně, v úterý podruhně a ve středu svině“ (tím se myslely hospodyně, které domácnosti příliš nedaly a byly lenivé). Když se pralo ložní prádlo, říkalo se, že se pere velké prádlo.

Do většiny domácností nebyla zavedena voda, proto samotnému praní předcházela fyzicky namáhavá příprava v podobě nošení vody. Musela se

Kotol na praní, pod kterým bylo topeniště

nosit v „kýblech“ do pradelny, jednak do kotle na praní, jednak na máchání. Jelikož studniční voda z místních zdrojů je velmi tvrdá a mýdlo v ní špínu špatně rozpouštělo, na praní se používala také měkká dešťová voda, která se zachytávala do sudů, nebo hospodyně jezdily s vozíky k hydrantům s měkkou labskou vodou a plnily si kbelíky na vozíčkách. Hydranty byly před čp. 42 nebo čp. 1. Ještě v padesátých letech 20. století mělo jen málo domácností vodu zavedenou přímo do domu, a tak byli lidé odkázáni jen na lokální zdroje v okolí.

Navečer před praním se prádlo namočilo do vody s přísadou sody. Následující den hospodyně velmi brzy ráno vstala a zatopila pod kotlem s vodou, do které přidala nastrouhané jádrové mýdlo. Předem namočené prádlo se předepralo, vymáčkalo a poté vkládalo do kotle. Vše se nechalo vyvařit, občas se dlouhým dřevěným „pádlem“ promíchalo. Vyvářené prádlo se pak z vařící vody pomocí „pádra“ vytahovalo do necek nebo vany, při manipulaci s ním musela být hospodyně velmi opatrná, aby se neopařila, zejména když se z vařící vody vytahovaly cíchy a prostěradla, které byly těžké a ještě se přepíraly. Prádlo se vyždímalo a máčkalo v několika vodách, stačila na ně již čistá voda ze studny. K odstranění vody z vypraného prádla se také užívaly ruční ždímačky válečkové nebo lisové, které nahrazovaly vysilující ruční ždímání. Znamenaly rovněž pozitivní posun.

OBJEVIL SE VYNÁLEZ – VALCHA: DŘEVĚNÁ, KERAMICKÁ, PLECHOVÁ

Velmi dlouho se prádlo pralo a předeprávalo ručně na valše nebo pomocí mosazného zvonu na dlouhé násadě, méně v pračce na ruční pohon. Do poslední lázně na ložní prádlo, utěrky, ubrusy a záclony se přidávala uvařená škrobová emulze, prádlo se v ní vymáčkalo, čímž se naškrobilo a po uschnutí

se škrobem zpevnilo. Do bílého lněného nebo bavlněného prádla se někdy přidávala šmolka, barva krásné pařížské modři. Získal se tím neopakovatelný, jemně namodralý odstín.

Ručně vyždímané prádlo se věšelo na šňůry venku a dřevěnými kolíčky – nejprve bez perek, až později s perky – se přikolíčkovalo. Schlo na slunci a čerstvém vzduchu. Pokud bylo deštivé počasí, věšelo se na půdu, většina místních půd neměla schody, lezlo se na ně po žebříkách. Pro hospodyně s košem na žebříku to byl docela slušný akrobatický výkon.

MANDLOVNA JAKO SPOLEČENSKÁ MÍSTNOST

Pokud se háčkové bavlněné záclony vypraly, naškrobily a našmolkovaly, napínaly se na speciální rámy s hřebíčky hustě v řadě, na kterých se zachytily za okraje záclon a tím se sušily a zároveň napínaly. Překrásné háčkové a vzorově vypnuté záclony mívali u Korintů v čp. 115.

Když prádlo uschlo, sebralo se do košíku, doma se nakropilo, aby rovnoměrně navlhlo, a složilo se do proutěných košů. Snadněji se pak žehlilo nebo mandlovalo. Ložní prádlo jako cíchy nebo prostěradla se ještě muselo vytahat ve dvou lidech, kteří stáli proti sobě a přetahovali se. Ložní prádlo se rovněž nakropilo, složilo a nechalo zavlnout a až poté se žehlilo nebo mandlovalo.

Ve druhé polovině 20. století v čp. 68 existovala mandlovna vybavená elektrickým otočným mandlem, který provozovala pod MNV paní Balounová. Ženy přivezly do mandlovny na vozíčkách koše nakropeného a naskládaného ložního prádla, ubrusů, ručníků a utěrek. K paní Balounové do mandlovny místní hospodyně rády chodily nejen kvůli dobře vymandlovanému prádlu, které bylo „jak karty“, ale také že si zde popovídaly se svými sousedkami. Prádlo zde bylo pod veřejným dohledem a ženy se snažily, aby je měly co nejlépejší, aby si neudělaly

Doporučitelné výrobky.

Mýdlo s „jelenem“
Mýdlo s „labutí“

Květinové mýdlo č.650
Ceres kokosové sádlo

Bez pracího extraktu „Chvala hospodyňky“ a mýdla s „jelenem“ jest velké praní takřka nemožným, s těmito však pouhou zábavou.

Reklamní mýdlo s jelenem

Valcha dřevěná

ostudu. V mandlovně bylo teplo, vzduch příjemně voněl mýdlem a čistotou. Další mandlovna byla otevřena v devadesátých letech v Domě služeb, vedla ji paní Dáša Mrzílková.

V minulosti bylo typické, že když se v rodině narodilo miminko, u domu vlály sněhobílé bavlněné pleny, které se musely vyvářet v podstatě denně a pro čerstvě narozená miminka se musely žehlit po obou stranách. Na jedno přebalení se používaly až tři kusy. Běžně se jich potřebovaly desítky za den.

V padesátých letech 20. století v Líbeznicích v rámci kolektivizace venkova zřídil MNV pro ženy spolkovou prádelnu U Kovárny. Ovšem ženy dávaly přesto přednost individuálnímu praní prádla doma, a tak časem tato prádelna zanikla. V minulosti, kdy byl šestidenní pracovní týden a pracovalo se o sobotách, ženy dostávaly ze zákona jednou měsíčně jednu volnou placenou sobotu na velké prádlo.

Teprve v průběhu padesátých let se začaly v domácích vlněných častěji objevovat elektrické pračky. Jejich vynálezcem byl již na počátku 20. století Ing. Alva John Fischer, který pocházel z USA. K nám byly pračky dováženy nebo je vyráběly domácí továrny. Objevovaly se výrobky s názvy Jetas, Skrat, Pelsleta Vibro. Významným poválečným výrobcem praček v Československu byl národní podnik Kovosmalt v Trnavě na Slovensku. Byly vířivé, jmenovaly se Perobot. Zájem o ně byl obrovský a na trhu jich byl nedostatek. Proto si elektrické pračky místní zručnější řemeslníci vyráběli sami. Jednalo se o železnou svařovanou kostru a nádobu na praní, kterou zhotovil zpravidla klempíř z pozinkovaného plechu. Aby hřídel pračky vířila vodu, poháněl ji elektrický motor. Případný úraz elektrickým proudem nebyl vyloučen, jelikož pračka někdy probíjela, což je při dnešních

přísných pravidlech revizí elektrických spotřebičů věc naprosto nemyslitelná. Často se stávalo, že se při praní prádlo navinulo na hřídel. Ale přesto i toto jednoduché zařízení bylo již velkým pomocníkem.

Vývoj praní a praček šel kupředu mlýnovými kroky, zejména když byl v padesátých letech objeven časový spínač, kterým bylo možno nastavit a řídit jednotlivé úkony, prováděné v jednom nerezovém bubnu. Novější pračky si již uměly přihřát vodu na požadovanou teplotu, což byla velká úleva, a také zvládly prádlo ždímat.

Když byla v obci v šedesátých letech rozvedena voda z veřejného řádu do domácností nebo když si do svých studní lidé začali pořizovat čerpadla, v podstatě začínala revoluce v praní. Ruční, fyzicky náročné praní střídalo praní pomocí domácí techniky. Z elektrických praček byly oblíbené například ROMO z Fulneku, které dokázaly vodu na prádlo ohřívát i prádlo ždímat. Běžně byly používány ještě v osmdesátých letech 20. století. Později je nahrazovaly pračky plně automatické.

RUČNÍ PRANÍ NAHAZOVALY NEJDŘÍVE PRAČKY BEZ ŽDÍMÁNÍ A POZDĚJI UŽ ZCELA AUTOMATICKÉ

Poprvé se automatické pračky objevily v šedesátých letech v USA, u nás byly populární Philco-Fordky. V Československu se automatické pračky začaly vyrábět od roku 1968 v národním podniku Tatramat v Popradu na Slovensku na základě licence zakou-

pené od francouzské firmy Viva Haubordin lez Lille. Byly neodpružené, maloobjemové na 5 kg suchého prádla, které se do nich vkládalo shora. Měly jednu nevýhodu: neměly pevné těžiště, a tak když se prádlo špatně naskládalo, pračka se při odstředování (ždímní) roztancovala tak, že nebyla k odchyčení. Dostala proto přezdívku „tatramatka rodeo“. Od roku 1972 se v Československu začala vyrábět automatická pračka Supertatramat, Tatramat 352 a 353, do níž se prádlo vkládalo zepředu. Tato tatramatka měla již 15 pracích programů včetně programu na vlněné prádlo a možnosti úsporného praní. Práce obsluhy se omezovala na vložení špinavého prádla, nasypaní pracích prostředků, nastavení zvoleného programu a případné nastavení teploty. V současnosti je na trhu pestrá škála různých automatických praček všech možných značek.

Automatická pračka je epochální vynález, který ukončil dřinu a uspořil ženám spousty času s praním prádla, ale pamatují si na počátky, jak zkušené hospodyně kritizovaly prádlo v nich vyprané, že není nad klasiku, že z automatické pračky je bílé prádlo zašedlé apod. V podstatě se užívání automatické pračky bránily, ale časem jejím výhodám velmi rády podlehly. Začaly se objevovat kvalitní prací prostředky, které dokážou bílé prádlo krásně vybělit.

Obrázek prádla vlajícího u domu, který býval běžnou součástí každého obydlí, už téměř nevidíme, vymizel i díky dalšímu vynálezu – sušičce prádla.

Hana Bílková
foto archiv -hb-

KAŠPÁREK A STRAŠLIVÝ DRÁK

Snad budou všichni souhlasit, že nejkrásnější jsou rozzářené dětské oči. A to se podařilo v pekelné hasičské zbrojnici při mikulášské zábavě. Sbor dobrovolných hasičů v Líbeznicích i při různých zásazích pro obyvatele nezapomíná ani na nejmenší. Celoročně pomáhají při různých akcích pro děti a vymyšlejí i nové projekty. Mezi zajímavými je návrat do historie hasičského sboru, kdy v roce 1938 pořádali i divadlo pro obyvatele. To byl popud i pro dnešní sbor, a tak se díky rodinnému loutkovému divadlu jednoho našeho člena mohlo uskutečnit nastudování pohádky Kašpárek a strašlivý drak. Vystoupení bylo zaměřeno na mateřskou školu v Líbeznicích. Přišlo s učitelkami přes 100 dětí a podle dětí i odezvy paní učitelek se představení líbilo a těší se na další pohádky. Pohádka má dobrý konec a dobro vítězí nad zlem. Trochu jsme se báli, jak děti loutky přijmou, jsou zvyklé na počítačové hry, ale mile jsme byli překvapeni krásným potleskem. Děti po představení dostaly za výdrž hasičské bonbonky a prohlédly si zázemí. Snad všechny si chtěly vyzkoušet profesionální hasičské helmy i s vytaženým štítem

a potězkat těžké hasičské boty, které mají hasiči obuté při zásahu. Nadšení dětí strhlo i herce, a tak budou připravovat nastudování i dalších pohádek. Zájem o produkci hasičů byl nejen v mateřské, ale i v líbeznické základní škole, kde se uskutečnilo vystoupení pro prvňáčky. Pokud budou chtít i okolní školky či školy, divadelní sbor hasičů může vyjet i k nim.

Jen pro zajímavost, loutkové divadlo je z meziválečného období, stejně jako loutky a pohádka. Některé slova se o přestávce vysvětlují dětem, a tak je i trochu učí historickému názvosloví. Plánuje se také návštěva domova důchodců, kde chceme naopak rozzářit oči dědečků a babiček. V plánu je též nedělní představení pro širokou veřejnost.

Líbezníciť hasiči jsou nejen obětaví ve výjezdech a pomoci lidem v nouzi, ale snaží se pobavit a trošku něco i naučit naše děti – a stejně jako dříve zdarma, pro radost dětí a potlesk.

Miroslav Koubek
foto Jan Procházka

LÍBEZNICKÝ ADVENTNÍ KALENDÁŘ

Advent. Čas, na který se těšíme, anebo se ho děsíme. Doba, ve které mnozí z nás nemají pro samé zařizování čas na nejbližší okolí, natož sami na sebe. Doba, která nás přiměla k uspořádání akce „Líbeznický advent“ inspirované obcí Měšice, kdy se každý den od 1. do 24. prosince v časech 16 až 22 hodin rozsvítí jedno adventní okénko. V předvečer rozsvícení bylo nutné vyloučit nápovědu s místem rozsvícení spojenou, jež byla k dispozici na stejnojmenné facebookové adrese „Líbeznický advent“. Po objevení správného místa stačilo zapsat ulici a číslo popisné do zápisového archu, jenž byl připraven k vtištění na výše uvedenou stránku. Závěrem čekala na všechny účastníky malá odměna.

Přišli rodiče s dětmi, dospěláci holdující pohybu či pejskaři, kteří našli díky číslům cíl svých každodenních procházek. Naše poděkování tedy patří všem, kdo se chtěli zastavit a trávit čas se svými přáteli, rodinou či kamarády. Děkujeme také těm, kdo se do akce zapojili propůjčením svých domovů k realizaci vánoční líbeznické pohody, vytvářením čísel či poskytnutím darů pro zúčastněné. Děkujeme i těm, kdo nabídli svá obydlí pro možné pokračování akce a obměnu stávajících adres. Děkujeme obci Líbeznice za možnost realizování našich myšlenek.

Pokud by i vás v budoucnu lákalo mít své adventní číslo, neváhejte nás kontaktovat na adrese: libeznický.advent@seznam.cz.

Šárka Šádková
foto Šárka Šádková

MUŽI, KTEŘÍ VÝZNAMNĚ PŘÍSPĚLI K POZNÁNÍ O SVĚTĚ

XVIII.

Ještě na přelomu 16. a 17. století mohla fyzika používat vlastně jen váhy a úhломěrné přístroje pozorovací astronomie. Neměla možnost měřit přesně čas, nemohla kvantitativně studovat mechanické pohyby, tepelné, elektrické ani další přírodní jevy. Pak jako by se uvolnila pomyslná lavina a v první polovině 17. století propukla pravá objevitelská a vynálezská smršť, nastal nevidaný rozvoj přístrojové a měřicí techniky a lidský důvtip neznal mezí.

Revoluci v experimentálním vybavení zahájil vynález refraktoru, čočkového dalekohledu. Zásahu o něj mají holanďtí brýlaři Hans Lippershey a Hans Jansen a pro astronomické účely ho přizpůsobil Galileo (1609).

Souběžně s dalekohledem byl vynalezen i mikroskop (kolem roku 1610 Zacharias Jansen a Galileo). Na zdokonalení mikroskopu se podíleli v Holandsku Huygens a v Anglii Hooke, který vytvořil složený mikroskop s okulárem, imerzním objektivem, dokonalejším osvětlením preparátu, irisovou clonkou a zakreslil výsledky svých bohatých pozorování mikroskopických objektů ve spise *Micrographia* (1665). Vynález mikroskopu znamenal neocenitelný pokrok především v lékařství. Umožnil objevit vlásečnice, jimiž se propojuje tepenný a žilní krevní oběh (1661), červené krvinky (1661), spermie (1677), bakterie (1680) a další mikroorganismy.

V roce 1597 Galileo navázal na práce alexandrijských fyziků a demonstroval princip termoskopu, otevřeného teploměru. V roce 1609 byl zkonstruován i termostat. Na základě Galileových a Torricelliových pokusů vytvořil V. Viviani roku 1666 barometr, tlakoměr, který pak použil B. Pascal k měření nadmořských výšek. Francouzský matematik G. de Roberval vynalezl v r. 1636 aerometr, hustoměr. V roce 1650 byla vynalezena vývěva; zasloužil se o to v Německu O. Guericke a v Anglii R. Boyle. V témž roce vytvořil D. Papin svou tlakovou nádobu, dnes tak populární nejen mezi hospodyňkami, ale i u projektantů jaderných reaktorů. V roce 1661 zkonstruoval O. Guericke dasymetr k měření hustoty plynů. Tak se mohla začít rozvíjet nová oblast fyziky kapalin, plynů, vakua a tepelných jevů.

Rada dalších přístrojů sloužila k účelům meteorologickým, navigačním nebo technickým. Převážnou většinu z nich vynalezl Robert Hooke. Patří k nim hygrometr (vlhkoměr, 1657), anemometr (přístroj k měření síly větru, 1667), ombrometr (dešťoměr, 1670), helioskop (přístroj k pozorování Slunce, 1675), batometr (hloubkoměr, 1691), hustoměr soli v mořské vodě, vodováha, potápěcí zvon, hlubinný teploměr, Hookeův kloub k přenosu pohybu na šikmý hřídel a mnoho jiných.

V podstatě lze říci, že v 17. století nenajdeme rok, ve kterém by nebyl vynalezen nějaký nový fyzikální přístroj nebo by alespoň nedošlo k jeho technickému zdokonalení. Každá taková, byť drobná myšlenka měla ovšem obrovský význam, protože umožňovala zpřesňovat výsledky měření. Každý nový přístroj otevíral cestu k mnoha zásadním objevům.

/zdroje: internet, Wikipedie, I. Štoll – *Dějiny fyziky*/

LETOPISY OBCE LÍBEZNICE

XXXII.

Životopis faráře J. V. Paroubka, jak jej do pamětní knihy farní zanesl r. 1831 zdejší kooperátor Jan E. Fibigr.

Kněz církevní Jiří Václav Paroubek příkladně a nábožně živ jsa, tak svěřeně své ovečky pásal, že ještě dosavad z toho chválen a vážen jest.

Narodil se r. 1704 v Sadské (jež jest městečko svobodami obdařené, 5 mil od Prahy, k panství poděbradskému pod ochranou patřící v bydžovském kraji, blíž kterého se lázně nalézají); byl, jak v archivu zdejší fary právo duchovní neb jurisdicchio dokazuje, administrátorem neb zatímním držitelem děkanství soboteckého v kraji mladoboleslavském.

Byl též v Čechách zvláště zřízeným, jak Jungmann ve své „Historii literatury české“ v Praze r. 1825 uvádí, prvním, jak ale sám páter Paroubek v této pamětní knize poznamenal, v počtu třetím arcibiskupským misionářem, a jak sám se podpisoval pak jako farář líbeznický, skrz jistý okrsek kouřimského kraje „per partem districtus Curimensis Vicarius horaneus“ (pro část obvodu kouřimského vikariátu) arcibiskupským vikářem.

Paroubek, jak svědčí ještě na živě bývalí jeho osadníci, byl muž prostřední síly, veliké postavy, obličej dlouhý, červený, tváře vpadlé, modrooký, pravý Čech, jenž málo v němčině proto zběhlý jest byl, poněvadž tehdy ještě v Čechách v německé řeči ve školách se necvičilo. Jeho obzvláštní vlastnosti, jeho život kráslicí, byly dobrotivost a nábožnost.

Byl jako opravdový Čech dobrého srdce a upřímného. Milovník mládeže, jenž všecko, cokoli zapotřebí měla, obzvláště školním dítkám knihy, papír i křidu daroval a každého dne nepřetržitě vždy dvě děti, jeden den chlapce, druhý den pak děvčata, v poledne u jídla míval.

Zdeť obzvláště Paroubek při jídle pozoroval chování sobě zamilovaných mladých hostů, při kterém pro jejich budoucnost způsobům učil.

AD

OKÉNKO DO KNIHOVNY

Julian Fellowes: *Belgravia*

Spisovatel (autor *Panství Downton*) nás zve do Londýna 19. století mezi společenskou smetánku, kde se prolínají osudy starodávných rodů a nové společnosti podnikatelů.

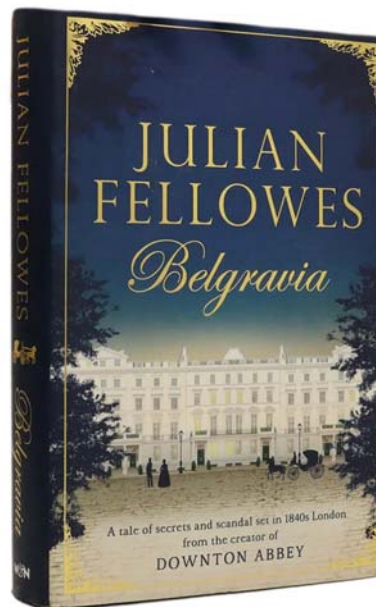
Na jedné straně rodiny z nejvyšší aristokracie, které nemají své bohatství a tituly komu odkázat; rodiny sice urozené, ale

bohaté jen potomstvem, jež musí ve sňatku hledat zajištění. Na straně druhé rodiny nově zbohatlých podnikatelů, toužící po vzestupu mezi šlechtu, která na ně hledí skrz prsty.

Osudy, vztahy a intriky všech se protnou v paláci na Belgravském náměstí, v přepychových salonech panstva i skromných komůrkách služebnictva. Toto vše Fellowes důvěrně zná a vykresluje čtenářům do nejmenších detailů.

Na své si přijdou ti, koho přitahuje líc a rub životního stylu britské aristokracie, především však milovníci dobrých příběhů.

AD
foto Google

FASHION CHARITY SHOP
KLUB SVOBODNÝCH MATEK

**VÝBĚROVÝ SECOND HAND
A OUTLET**

UL. U RYBNÍKA, HOVORČOVICE

**Zahradkáři Líbeznice pořádají
jednodenní výlet za nákupy**

22. 3. 2024

**DO
KUDOWA ZDRÓJ**

Odjezdy autobusu:

6:25 zastávka Bášť

6:30 OU Líbeznice

6:35 zastávka Měšice

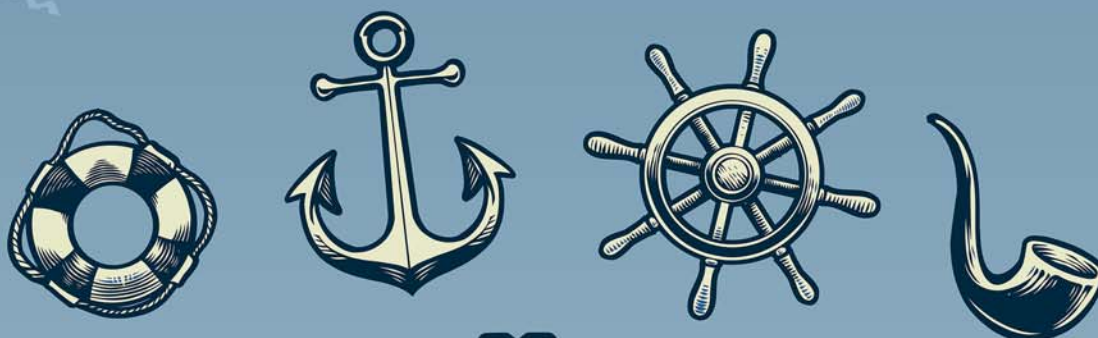
Objednávka zájezdu

📞 Eva Durčová 736 430 425
email: zahradkarilibe@gmail.com

Cena
400 Kč
osoba

**Skautské středisko Willi Líbeznice
a obec Líbeznice Vás zvou na**

NÁMOŘNICKÝ BÁL

9. 3. 2024 • Líbeznice
Hala Na Chrupavce

hraje CAROLINE BAND

Začátek 20.00 • Tombola • Fotokoutek • Soutěže

Předprodej vstupenek na OÚ a ve Žluté Kartě od 20. 2. za 300 Kč

PEKÁRNA
LÍBEZNICE

GRAFIS
STUDIO

ODVOZ STARÉHO NÁBYTKU NA SKLÁDKU!

vyklízíme: sklepy, byty, pozůstalosti, zahrady atd.
Naložíme a odvezeme nepotřebné věci
za rozumnou cenu.

STĚHOVÁNÍ

Tel.: 773 484 056

Realitní
makléř pro

Líbeznice a okolí

Bydlím tu s Vámi a bude velkou ctí Vám pomoci
s prodejem nemovitosti nebo hledáním nového domova.

Daniel Skružný

604 999 909

RE/MAX
G8 Reality

Adastra Cycling Team

Pořádá nábor nových členů
do cyklistického oddílu – chlapci a dívky
ve věku 6 – 10 let

kontakt:

Roman Hynek 770 185 590

Tomáš Tvrzník 727 959 646

www.bikeklecany.cz

BASKETBALL LÍBEZNICE NÁBOR 23. 3. 2024

23. 3. 2024
15 – 17 hodin
hala Na Chrupauce
Líbeznice

**pro chlapce i dívky
6 – 15 let**

Kontakt:

Aleš Jiráň 773 875 550

[czech_skills_coach](https://www.instagram.com/czech_skills_coach)

**DĚTSKÝ
KARNEVAL**

NEDELE 10. 3. 2024 OD 14:30 DO 17:00
V TĚLOCVIČNĚ **NA CHRUPAVCE**

Vstupné: Bez masky - 40,- / s maskou - zdarma // soutěž o nejhezčí masku
tanec // zpěv // tombola // občerstvení pro masky zdarma // přezuvky
vystoupí Vanda a Standa

pořádá obec Líbeznice

Zahrádkáři Líbeznice

Vás zvou na:

TANEČNÍ ODPOLEDNE PRO STARŠÍ A POKROČILÉ
k tanci a poslechu hraje DJ Happy
15:30 hod

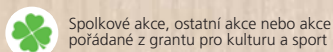
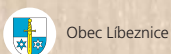
DISCO VEČER
pokračuje volná zábava Diskotékou DJ Happy
19 hod

Které se koná v sobotu **16. 3. 2024**
v Pizzerii u Kouzelníka v Líbeznicích

Přijďte se pobavit i se svými partnery.
Těšíme se na Vaši účast.
Zahrádkáři Líbeznice

KALENDÁŘ AKCÍ 2024 / 2025

9. 3. SKAUTSKÝ NÁMOŘNICKÝ BÁL	7. 9. Vinné slavnosti
10. 3. DĚTSKÝ KARNEVAL	14. 9. Posvícení
24. 3. VELIKONOČNÍ TRHY	28. 10. MUSICA FLOREA – Má vlast
30. 4. Čarodějnice	23. 11. Zahajovací ples
4. 5. Spolkový ples	1. 12. Vánoční trhy Koncert v kostele sv. Martina
Květen Zahájení farmářských trhů	
11. 6. Dětský den	2025
8. 6. Líbeznické bludičky	18. 1. Líbeznický ples
24. 8. Country večer	

Spolkové akce, ostatní akce nebo akce pořádané z grantu pro kulturu a sport